PIAŢA MUNCII

Definirea pieței Structuri concurentiale Cererea si oferta de munca Echilibrul

Piața muncii (forței de muncă)

piață a factorilor de producție (intrărilor)

Asigură:

- -cel mai important prodfactor pentru activitatea economică (piață derivată)
- -principala formă de activitate (ocupație) pentru populație
- -principala formă de venit din economie (salariul)

Piața muncii (forței de muncă)

relațiile dintre purtătorii cererii (angajatorii) și ofertei de muncă (populația) în condițiile reglementărilor existente, prin care se stabilesc **nivelul** și **condițiile de angajare** (inclusiv salarizarea) prin intermediul contractelor de muncă (individuale și colective).

Piaţa muncii

Individualism, liberalism → concentrare, centralizare, reglementare

Piață administrată

Piață segmentată profesional și teritorial:

- -profesional: NU piața muncii ci PIEŢELE MESERIILOR (oferte neconcurențiale)
- -piață locală/regională NU națională (mobilitate relativ redusă)

Concurență imperfecta:

- -Concentrarea cererii şi/sau ofertei (negocieri colective)
- -Intervenţia statului (direct: salariu minim, conditii de munca indirect: ajutoare şomaj)
- -Rigiditatea relativă a salariilor
- -Eterogenitatea (produce renta de abilitate)
- -Informarea imperfecta

Modele concurențiale:

- -Monopolul ofertei de muncă
- -Monopsonul (oligopsonul) cererii de muncă
- -Monopolul bilateral

Monopolul ofertei de muncă:

- -concentrarea ofertei (sindicat/asociație profesională)
- -în general pe fondul unui excedent relativ al cererii
- -nivel de salarizare mai ridicat = rentă de situație

Monopsonul cererii de muncă:

- -concentrare cerere (firmă unică/asociație patronală regională)
- -în general (cvasi)unic angajator (vezi cazul orașelor monoindustriale) + excedent ofertă muncă
- -nivel de salarizare inferior

Monopol bilateral:

- -ofertă concentrată (sindicat/asociație profesională)
- -cerere concentrată (firmă gigant/asociație patronală)
- -negocieri colective (inclusiv multi-teritoriale și multiprofesionale)
- -caracteristică în majoritatea situațiilor contemporane

Oferta de muncă:

volumul de muncă ce poate fi depus în condiții salariale de populația activă disponibilă (populația matură aptă de muncă), conform disponibilităților și pregătirii sale profesionale

Depinde de:

- -volumul și calitatea resurselor umane (populația)
- -productivitatea
- -salariile reale (câștigurile salariale nominale nete, prețuri)
- -alte venituri

particularități:

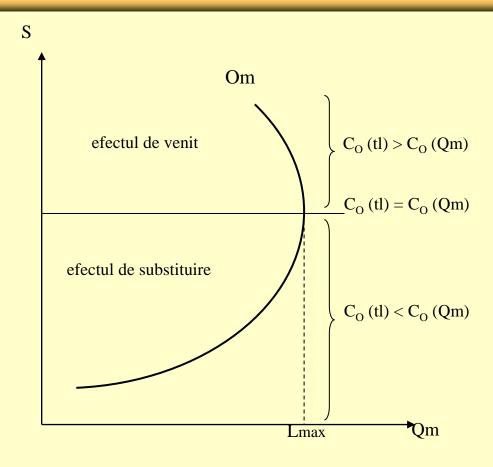
- -eterogenitate (abilitate,experiență,motivatie → diferențierea salariilor)
- -eminamente perisabilă (nu se poate stoca!)
- -influentată puternic de factori non-economici
- → mobilitate redusă
- -"costul"

particularități:

Comportament (evoluție) contradictoriu:

- -efectul de substituţie → muncă suplimentară
- -efectul de venit → preferință pentru timp liber

Oferta de muncă:

Cererea de muncă:

volumul de muncă salariată necesar desfășurării activității economice

se exprimă prin: numărul și structura locurilor de muncă (echivalent timp de muncă normal, program complet)

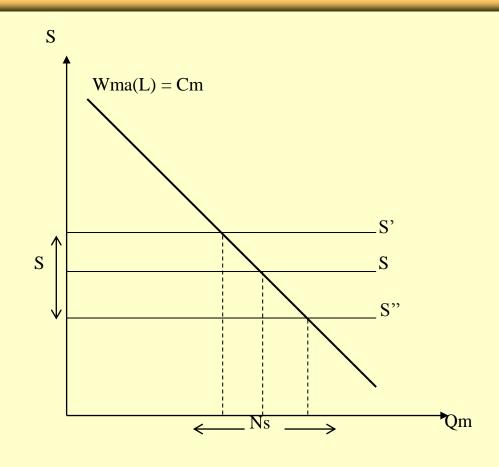
Numărul TOTAL al locurilor de muncă (OCUPATE+DISPONIBILE!!!)

sursa: firme, stat

Depinde de:

- -volumul activității (și perspectivele)
- -productivitatea
- -costurile salariale

Cererea de muncă:

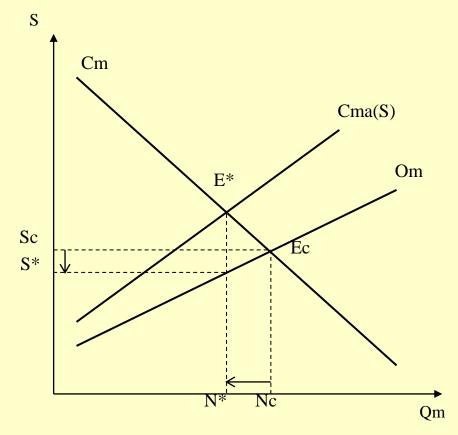

Echilibrul perfect concurențial:

- → punctul Ec din graficul următor
  - → salariul: Sc
  - → număr angajați Nc

Echilibrul în condiții de monopson:

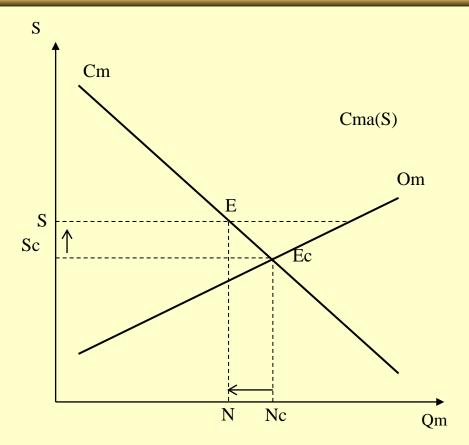
(salariu unic)

punctul $E^* \to salariul$ maxim oferit de angajator: S^* (=mai mic) $\to$ număr angajați N^* (=mai puțini)

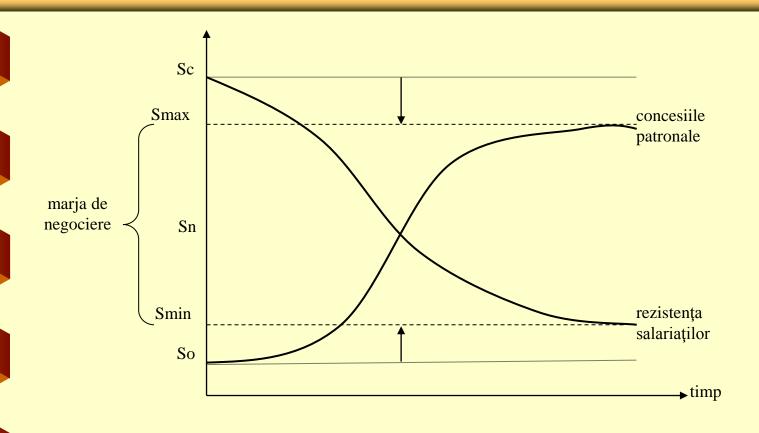
Echilibrul în condiții de monopol:

(salariu unic)

punctul $E \rightarrow$ salariul minim impus de sindicat/asociație profesională: S (=mai mare) $\rightarrow$ număr angajați N (=mai puțini $\rightarrow$ beneficiu pentru cei deja angajați)

Echilibrul în condiții de monopol bilateral (rezistența la greva):

Salariul:

- -salariul-venit / salariul-cost
- -salariul nominal / salariul real
- -salariul brut / salariul net
- -salar personal / "salariul" social
- -salariul minim

Forme de salarizare:

pachetul salarial (salar bază, salar performanță, avantaje în natura...)

- -salarizarea în regie
- -salarizarea în acord acordul individual / global acordul direct / progresiv / regresiv

© Paul Cocioc, 2021 paul.cocioc@econ.ubbcluj.ro